

Consideracions personals de l'alpinista Joan Grifoll, encarregat de material

Everest'91: la cara oculta d'una victòria

Després de vint anys d'història de l'alpinisme expedicionari valencià, un equip del Centre Excursionista de València viatja a l'Himàlaia per a desafiar el repte d'un gran colós de roca: el Sagarmatha per als nepalesos, el Chomolungma per als tibetans o, simplement, l'Everest.

JUAN C. GOMEZ

JUAN GRIFOLL

MOISES GARCIA

COQUE PEREZ

RAFA VIDAURRE

JAVIER BOTELLA

DIA 14 D'AGOST

Avui comencem la marxa d'aproximació cap al camp base, que durarà, en principi, nou dies. Ja no podem esperar Juan Carlos més temps, que s'ha quedat a Katmandu per a controlar els bidons de material.

Són les 7 del matí quan sonen els despertadors. Tot i això, encara eixirem a les 9. Caminem una mica més d'una hora per a arribar a l'hospederia dels nostres *sherpes*. Hi fem un llarg descans i mengem alguna cosa. El camí que ens durà a Padhing, on passarem la primera nit, és molt bonic. El paisatge és, per dir-ho d'alguna manera, alpí. No obstant, el pont penjat que travessem al final del dia li confereix un cert exotisme.

DIA 16 D'AGOST

Ens alcem molt aviat, a les 5.30. Tinc un fort dolor al pit, però no tinc febre. Javier em dona uns antibiòtics. Enviem un telegrama a Juan Carlos i ens diuen que la resposta no arribarà fins les 10. Ens apliquem a perdre el temps estúpida-ment, la qual cosa m'emprenya bastant perquè no entenc què fèiem desperts a les 5.30. Finalment, eixim, tot i que el temps no anima. Seguint un llarg camí, còmode, sense salvar grans desnivells, arribem a casa del *sherpa* Lakhpa, que ja ha assolit dues vegades el cim de l'Everest. Aquest punt marcarà la fi d'una agradable *randonnée*. El temps empitjora de debò i els pendents del nostre itinerari s'accentuen fins al punt de trobar-nos, en certs indrets, escales. Xops, arribem enmig d'una intensa boira a Tyangboche.

El *lodge* on passarem la nit és petit i molt brut. És una casa de *sherpes* amb lliteres i alguna màrfega. Em trobe molt malament després d'una dura jornada d'esforç sota una intensa pluja. Me'n vaig al llit d'hora.

DIA 17 D'AGOST

Em desperte molt congestionat. He passat una nit terrible. Són quasi les 7 quan ens duen el te. El temps continua fent de les seues. Decidim quedar-nos-hi tot el dia i esperar Juan Carlos, que ha de venir amb els bidons. Mentrestant, ens dediquem a passejar per les llomes dels voltants o a comprar *souvenirs* en les botiguetes dels monjos. Més tard, tertúlia a les lliteres. A última hora, arri-

Portadors en l'aproximació al camp base. ARXIU

ben finalment Juan Carlos, Gjaltsen i Tendi. Juan Carlos no es troba gaire bé, possiblement li ha afectat l'altura. Continua plovent.

DIA 23 D'AGOST

Després d'una altra sessió rutinària de caminar, arribem per fi al camp base. En aquest moment, note com passa el temps. Ja ha transcorregut una etapa important de l'expedició, però en comença una altra, molt més llarga i dura: els preparatius i l'atac al cim. S'ha acabat també el fer nit als *lodges* i veure xiquets, dones o vells vivint en condicions de vida realment precàries. Ara ens toca a nosaltres refer, per tal de sobreviure, una societat enmig d'un desert de roca i neu. Aïllats com ho estarem, cadascú hi farà un paper determinat al qual no podrà faltar. L'organització i la coordinació ens permetran adaptar a les nostres limitacions aquest medi tan hostil per a l'home.

Ens posem ràpidament a treballar en el condicionament del que serà durant gairebé un mes la nostra base d'operacions. La tasca ens duu bastant temps. Cal pre-

parar les plataformes sobre les quals muntarem posteriorment les tendes, organitzar tot el material, emmagatzemar els queviures, muntar la tenda-menjador, etc...

DIA 25 D'AGOST

No em trobe bé del tot. Em fatigue molt i note la falta d'aclimatació. De nit, em desperte molt sovint amb certs indicis d'asfíxia. Crec que són els primers símptomes de l'altura. ¿Com es pot respirar normalment a 5.340 metres acostumat a viure vora mar?

Avui és un dia especial al camp base. Els *sherpes* organitzen una cerimònia perquè l'expedició tinga èxit i que les muntanyes ens permeten aconseguir l'objectiu proposat. Un ritual realment curiós.

DIA 28 D'AGOST

He dormit increïblement. Coque, Juan Carlos, Rafa i Moisés han eixit a instal·lar cordes fixes i altre material a la cascada de Khumbu per tal de poder accedir al camp I. Neva intensament. Són ara les 11.15 i prepare aigua calenta per a rentar-me.

Es tard quan arriba el grup que havia eixit aquest matí cap a la cascada. Han treballat dur sense aconseguir avançar la feina, tot i que han superat diversos trams claus.

DIA 3 DE SETEMBRE

Em desperten a crits per a anar a des-
dejunar. Passem quasi tot el matí preparant les càrregues de material que utilitzarem per a instal·lar els camps I i II.

Javier se n'ha anat amb els aragonesos Ignacio, Pepe i Lorenzo a treballar a la cascada.

Avui és un dia important per a mi, i sobretot per a la meua filla. És el seu aniversari. Això em fa pensar automàticament en la família, en la calor de casa nostra, del meu poble, d'Almenara. Una certa nostàlgia barrejada amb tristesa m'envolta i captiva els meus sentiments. Acabe de sopar i em retire discretament a la tenda. Reconec que no he estat molt comunicatiu amb els companys de l'expedició, però el desig de ser a casa un dia com el d'avui m'ha impedit participar a l'habitual tertúlia de nit. Dins del sac s'està bé. Fora, en canvi, ha començat de nou a nevar.

DIA 9 DE SETEMBRE

A les 4.30 despertem Lorenzo i Pepe. Desdejunem. Jo, cafè i tres galetes. Javier, puré de bacallà; li ha faltat poc per a vomitar.

A les 5.30 estem a punt per a començar la "jornada laboral". La nostra intenció és arribar al camp II, situat a 6.400 metres. Duguem molta càrrega, i les primeres rampes se'ns fan inacabables. Una vegada agafem el ritme, ja anem millor.

Final del tram d'esquerdes. Ens toca el sol i l'espectacle que presenciem és, per dir-ho d'alguna manera, pantagruèlic: el Lothse, el Nuptse, el Coll Sud i l'Everest.

La calor es fa notar ja, i amb ella, la irremeiable fatiga. La Vall del Silenci se'ns fa eterna. Arribem al camp II extenuats. Sóc incapaç de posar-me a treballar. Lorenzo, de l'expedició aragonesa, ens planta una tenda. Al cap d'un moment arriba Coque, esgotat. Ordenem el que hem portat i baixem al camp I. La baixada, "assassina": la neu està molt tova i ens enfonsem a cada pas. Hi descansem quasi dues hores. Jo m'hi quedaria a dormir per a aclimatar-me, però Javier vol baixar a la base. Baixa amb ell per no deixar-lo anar sol. Eixim a les 18,00 de l'I i hi apleguem de nit. Tots estaven molt preocupats per nosaltres. Avui, prompte al llit.

DIA 16 DE SETEMBRE

Fa molt fred. La tenda està completament gebrada per dins. Jo estic, però, molt calent, embotit en els meus dos sacs. No m'alçaria per res del món. Desdejunem encara de nit i repartim la càrrega. Anem lleugers: quatre o cinc quilos per persona. Eixim amb la primera lluor del dia. Arribem al con d'allaus i no el veig tan perillós. L'ascensió d'aquest és més llarga del que sembla. Les cordes fixes comencen quan duem fets cent metres. Un poc absurd.

Els peus se'm gelen ràpidament. Estic decidit a baixar, però Juan Carlos em fa un massatge al peu esquerre i aquest torna a reaccionar. Arribem al camp III completament destrossats. No puc ni moure'm; i és que estem a quasi 7.500 metres. L'emplaçament és realment tètric: sota un serrat i al costat d'una esquerra, en plena paret del Lothse. Arribem a la conclusió que durant l'ascensió hem estat a vint sota zero.

17.00. No sopem quasi res. Estem reben-tats, però amb el III instal·lat. Demà, a dormir al base.

L'equipament de la cascada resulta lent i laboriós. ARXIU

DIA 18 DE SETEMBRE

Volia haver dormit encara més. M'alce a les 7,45. En la tenda-menjador escoltem una estona Ràdio Moscou. Desdejuni salvatge. M'he passat el matí reparant la plataforma de la tenda. Avui el menú és arròs blanc, perquè tenim tots diarrea.

Havent dinat s'inicia una llarga reunió per tal de discutir l'atac al cim. Finalment, es decideix unir les expedicions valenciana i aragonesa i fer grups de quatre persones.

17.00. Acaba d'arribar el correu. Jo no hi vaig perquè pense que no hi haurà res per a mi. Em quede a la tenda llegint *El pèndul de Foucault*.

Abans de sopar, parlem amb Pasang Temba, de la qüestió dels ports. No ha trobat més *sherpes*, però manté la possibilitat de deixar un depòsit a 8.500 metres. Sopem i allarguem l'habitual xerrada fins a tard aprofitant que demà no haurem de matinar.

DIA 29 DE SETEMBRE

Entrem en la recta final de l'expedició: l'atac al cim. El somni que tots tenim

està a punt de fer-se realitat. Impacients i alhora intranquils enfront de les incontrolables agressions d'un colós com és l'Everest, iniciem la remuntada cap al camp II, des d'on durem a terme l'ascensió. Únicament desitge que el temps no faci de les seues, perquè si no, tots els esforços realitzats fins al moment es poden veure reduïts al simple fracàs, tot exposant constantment les nostres vides.

El sopar que preparem al Camp II és vomitiu, ja que solament duem racions d'aliments liofilitzats que fan sempre el mateix gust, tant siga carn com espaguetis.

DIA 1 D'OCTUBRE

Ja hem format els tres grups que duran a terme l'operació determinant. Un primer intent l'efectuaran Moisès i Juan Carlos, un segon Coque i Rafa, i un darrer Javier i jo. Ara els esdeveniments s'acceleren; no podem perdre temps ni oportunitats. A més, el fet de trobar a faltar la família i els amics ens incita a aconseguir el nostre objectiu.

DIA 2 D'OCTUBRE

La moral del grup s'ha vist agredida per un primer intent seguit d'una primera retirada. Juan Carlos i Moisès, que han intentat avui el cim, han arribat al cim sud, a quasi 8.800 metres d'alçada. No han pogut passar avant a causa del mal temps i de la vehemència del vent. ¡Tan sols a cent metres del pic...! I és que l'Everest no perdona.

DIA 6 D'OCTUBRE

Són les 9.00. Acabem de comunicar-nos per ràdio amb Juan Carlos. Ell suposa que, malgrat que el vent, el fred i la manca d'oxigen dificulten la progressió, Rafa i Coque deuen haver-hi arribat ja perquè havien eixit a la una. Esperem, doncs, ansiosament la comunicació dels companys. L'emissora no donarà senyals fins les 12.30, quan sentirem la veu de Rafa cridar que han aconseguit el cim. Una eufòria desmesurada se'ns apodera, tant de nosaltres com dels components del *trekking* del Centre Excursionista, que han vingut a esperar l'arribada dels alpinistes. Ara, però, queda el més perillós: la baixada.

Extracte i transcripció: **Eliseu T. Climent**